

Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) takker for mulighet til å gi innspill på Meld. St. 20 (2023-2024) Opptak til høgare utdanning. NFF vil i høringssvaret kommentere enkelte forslag til tiltak.

2.3.2

Regjeringa vil

- avvikle nasjonale nivåkrav for opptak til sjukepleiarutdanninga

- Norsk Fysioterapeutforbund er skeptiske til å fjerne karakterkravet i matematikk ved opptak til sykepleierutdanningen. Det kan ha katastrofale konsekvenser for pasientene om en sykepleier regner feil ved medikamenthåndtering. Kommer studentene inn med manglende elementære regneferdigheter, vil det gå på bekostning av annen undervisningstid for å sikre at de kommer seg gjennom studiet med forsvarlige regneferdigheter. Pensum i studiet er allerede så omfattende at da må annet prioriteres ned. Et alternativ kan være et obligatorisk forkurs før studiestart.

3.2.3

Regjeringa vil

– avvikle tilleggspoeng for alder, høgare utdanning, fagskuleutdanning og folkehøgskule
– vidareføre tilleggspoeng for militær førstegangsteneste og sivilteneste, men redusere talet på tilleggspoeng frå to til eitt

Norsk Fysioterapeutforbund er bekymret for konsekvenser av å avvikle tilleggspoeng for alder, høyere utdanning, fagskuleutdanning og folkehøgskole, og å redusere muligheten til å ta opp fag ved opptak til universiteter og høgskoler:

- Norsk Fysioterapeutforbund er redd dette gir færre søkere med ulikt ståsted/bakgrunn, og at resultatet blir en svært homogen, ung og umoden studentgruppe.
- Vårt studium profitterer på at studentene er en heterogent sammensatt studiepopulasjon. Ulike erfaringer fra tidligere er en ikke ubetydelig komponent i læringsammenheng som vi drar veksler på. Når man i tillegg vet at vi går mer og mer over til studentaktive læringsformer, ser vi også verdien av at studentmassen ikke er for homogen. De lærer av og med hverandre. Alder kan også inneholde mye kompetanse.
- Det at kandidater ikke får tilstrekkelig honorering/poeng for førstegangstjeneste virker svært urimelig gitt den tiden vi lever i. Førstegangstjeneste gir viktig kompetanse og personlig utvikling som for mange oppleves verdifull når de skal inn på profesjonsstudier med høyt arbeidspress og høye forventninger til at man tar ansvar for egen læring. Dette er en vinn-vinn for både profesjonsutdanningene og for Forsvaret som skal øke sin nasjonale beredskap i årene som kommer.
- Mange har jobbet systematisk og strukturert for å oppnå karaktersnitt for å komme inn på fysioterapistudiet. Vi erfarer at dette er høyt motivert studenter som er svært bevisst på sitt valg, hvilket øker sannsynligheten for gjennomføringsevne på normert tid når de først har kommet inn på studiet. Motiverte og målrettede studenter er med og gir «drive» til hele studiepopulasjonen og hever bunnlinja og kvaliteten på de som skal ut i arbeidslivet. Med mange søkere fra «samme bunke» kan vi risikere at det reduserer

gjennomføringsgraden ved studiet fordi flere vil være mindre motiverte og usikre på om de har gjort det riktige valget.

3.2.5

Regjeringa vil

- sjå på tiltak for å etablere fleire lokale opptaksprøver for å rangere søkerane ved studium med stor konkurranse om plassane og høge poenggrensar, i dialog med institusjonane
- vurdere behovet for ei nasjonal opptaksprøve når ein ser effektane av dei andre endringane i opptakssystemet

- Norsk Fysioterapeutforbund mener opptaksprøver vil kunne fange opp kvaliteter som etterspørres og verdsettes høyt på de respektive studier. En må forvente at lokale opptaksprøver skal kunne avdekke potensialet for gjennomføringsevne, grunnleggende kunnskaper som en student på en fysioterapiutdanning bør ha med seg ved oppstart av studiet, og at prøvene er utarbeidet av de som sitter nærmest profesjonen. Videre må en også forvente at det også er de samme personressursene nært studieprogrammene som vurderer resultatene.

At opptaksprøver skal erstatte forbedring av karakter og i tillegg kun gjelder for 20% av inntaket, betyr at årene mellom 16 og 19 blir helt kritiske for ungdommer som ikke en gang har bestemt seg for hva de skal bli her i verden. Vi predikerer at vi vil få svært mange yngre søkere (type 19 år) og at mange vil være svært usikre på valgene sine og at vi på sikt sitter med a) en mye yngre studiepopulasjon b) en større andel dårligere motiverte studenter/usikre studenter c) etter endte studier vil andelen yrkesutøvere som flykter fra profesjonen på et senere tidspunkt kunne øke.

3.3.2 Vurderingane og tiltaka til regjeringa – Kvotar for kjønn

- innføre bruk av kjønnsnøytrale kvotar på aktuelle studium med stor kjønnsubalanse. Normalt bør ikkje kvotane settast høgare enn at kvart kjønn skal vere representert med minst 20 prosent på studiet
- avvikle ordninga med tilleggspoeng til det underrepresenterte kjønn (kjønnspoeng)

- Innenfor fysioterapien er det en stor overvekt av kvinner. Det er ønskelig med bedre kjønnsbalanse. Norsk Fysioterapeutforbund er redd fjerning av mulighet for tilleggspoeng kan føre til en enda større overvekt av kvinner.
- Kjønnskvoter kan være riktig vei å gå, men da må det også foreligge større grad av autonomi og selvbestemmelsesrett for studieprogrammene, ettersom erfaringen så langt tilsier at det er et trangt nåløyne for utdanningen å få innvilget sine søknader om å innføre kjønnkvotering.